

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΔ.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο – 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία για / με παιδιά.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παράδοση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου / Γενικών γνώσεων / Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5260		

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητ@ αναμένεται:

- Να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της Φιλοσοφίας για παιδιά.
- Να έχουν αποκτήσει μια γενική εποπτεία της ιστορίας της Φιλοσοφίας για παιδιά.
- Να έχουν αποκτήσει μια γενική εποπτεία των σύγχρονων προβληματισμών στον χώρο.
- Να έχουν εξοικειωθεί με τις διαφορετικές μεθόδους της Φιλοσοφίας για / με παιδιά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου / μειονοτήτων κτλ.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, της κριτικής, της φιλόστοργης και της δημιουργικής σκέψης.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αυτό το εξάμηνο θα μας απασχολήσουν η ιστορία αλλά και οι προϋποθέσεις της Φιλοσοφίας για / με παιδιά – φιλοσοφικές και παιδαγωγικές, κι εδώ θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και ανθρώπους που καθόρισαν το τοπίο της, από τον ιδρυτή της Matthew Lipman και τη σπουδαία συνεργάτιδά του Ann Margaret Sharp έως τις καθιερωμένες μορφές των John Dewey ή Vygotsky κτλ. Παράλληλα θα καλύψουμε την ορολογία του πεδίου με τις βασικές έννοιες και μεθόδους που ακολουθεί η διεθνής πρακτική.

Στο μεταίχμιο φιλοσοφίας και παιδαγωγικής, η φιλοσοφία για / με παιδιά παραμένει ένα ενδιαφέρον πείραμα (φιλοσοφικό και εκπαιδευτικό) που προκαλεί πολλές παραδεδομένες αντιλήψεις γύρω από την έννοια ‘γνώση’, ‘μάθηση’ και ‘διδασκαλία’, αλλά και γύρω από έννοιες που θεωρούμε ίσως παγιωμένες όπως ‘παιδί’ και ‘ενήλικας’ και, φυσικά, ‘φιλοσοφία’.

Στις συναντήσεις θα ανατρέχουμε διαρκώς σε ζητήματα φιλοσοφίας της παιδείας (τι σημαίνει μόρφωση και αγωγή ή καλλιέργεια και εκπαίδευση / τι σημαίνει χειραφέτηση και τι ‘διδασκισμός’ και ‘ηθικολογία’ / ποια η σημασία της βιωματικής μάθησης σε αντιδιαστολή με την καθιερωμένη ακαδημαϊκή πρακτική / ζητήματα ελευθερίας και ορίων κτλ.), ενώ θα επιχειρηθεί σύνδεση με διδακτικές πρακτικές στο σχολείο.

Πρόθεσή μας είναι η ενεργός συμμετοχή των φοιτητ@ με την ανάθεση μικρών εβδομαδιαίων ασκήσεων, και με τη διεξαγωγή μικροδιδασκαλιών. Η εργασία θα γίνεται σε ομάδες τόσο για τις ασκήσεις όσο και για τις μικροδιδασκαλίες, τις φιλοσοφικές δηλαδή διερευνήσεις – πρόκειται για εφαρμογή ουσιαστικά των μεθόδων της φιλοσοφίας για / με

παιδιά είτε στο αμφιθέατρο είτε και σε σχολικές τάξεις, αν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Θα προσπαθήσουμε, τέλος, να έχουμε προσκεκλημένες / -ους ομιλήτες / ομιλήτριες από τον χώρο τόσο της φιλοσοφικής παράδοσης όσο και της εκπαιδευτικής πρακτικής.

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο / Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση των ΤΠΕ στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τ@ς φοιτητ@.</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="687 931 1031 992">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1035 931 1370 992">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="687 999 1031 1032">Εισηγήσεις</td> <td data-bbox="1035 999 1370 1032">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1039 1031 1155">Προετοιμασία μικροδιδασκαλιών / εφαρμογή</td> <td data-bbox="1035 1039 1370 1155">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1162 1031 1240">Προετοιμασία και παράδοση ασκήσεων</td> <td data-bbox="1035 1162 1370 1240">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1247 1031 1326">Προετοιμασία παράδοσης εργασιών</td> <td data-bbox="1035 1247 1370 1326">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1332 1031 1411"></td> <td data-bbox="1035 1332 1370 1411"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1417 1031 1496"></td> <td data-bbox="1035 1417 1370 1496"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1503 1031 1525">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1035 1503 1370 1525">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εισηγήσεις	39	Προετοιμασία μικροδιδασκαλιών / εφαρμογή	36	Προετοιμασία και παράδοση ασκήσεων	25	Προετοιμασία παράδοσης εργασιών	25					Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Εισηγήσεις	39																	
Προετοιμασία μικροδιδασκαλιών / εφαρμογή	36																	
Προετοιμασία και παράδοση ασκήσεων	25																	
Προετοιμασία παράδοσης εργασιών	25																	
Σύνολο Μαθήματος	125																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης. Η αξιολόγηση θα είναι διαμορφωτική. Στον τελικό βαθμό θα συμβάλλουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενεργός συμμετοχή (10%). - Έγκαιρη παράδοση σύντομων εβδομαδιαίων ασκήσεων (10%). - Προετοιμασία και εφαρμογή (μικροδιδασκαλία ή φιλοσοφικές διερευνήσεις) (25%). - Παράδοσης τελικής εργασίας (65%). 																	

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εύδοξος:

- Haynes J. (2009). Τα παιδιά ως φιλόσοφοι: μάθηση μέσω έρευνας και διαλόγου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. (Μτφρ. Τζαβάρας, Ι.). Αθήνα: Μεταίχμιο. (Κωδ. 24284).
- Lipman M. (2004). Η σκέψη στην εκπαίδευση. (Μτφρ. Σαλαμάς, Γ.). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. (Κωδ. 21648).

Λοιπή βιβλιογραφία:

- Cam, P. (2006). *Twenty thinking tools: Collaborative inquiry in the classroom*. Australia: ACER Press
- Ekkehard, M. (2003). *Methodik der Ethik – und Philosophie Unterrichts: Philosophieren als Elementare Kulturtechnik*. Deutschland: Siebert
- Fischer, R. (2013). *Teaching thinking: Philosophical Enquiry in the Classroom*. UK / USA: Bloomsbury Publishing.
- Lipman, M. (1980). *Philosophy in the classroom*. USA: Temple University Press.
- (1982). *Harry Stottlemeier's discovery*. Montclair, N.J.: Institute for the Advancement of Philosophy for Children, Montclair State College.
- Naji, S. (2017). *History, Theory and Practice of Philosophy for Children, 1st Edition*
- Worley, P. (2010). *The if machine: Philosophical enquiry in the classroom*. UK: Bloomsbury.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- childhood & philosophy (<https://www.e-publicacoes.uerj.br/index.php/childhood>)
- Journal of Philosophy in Schools (<https://jps.bham.ac.uk>)